

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2022)0126

Korjauttamisoikeus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. huhtikuuta 2022 korjauttamisoikeudesta (2022/2515(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon tietyistä tavarakauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista 20. toukokuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/771¹ (tavarakauppadirektiivi),
- ottaa huomioon tietyistä digitaalisen sisällön ja digitaalisten palvelujen toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista 20. toukokuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/770² (digitaalista sisältöä koskeva direktiivi),
- ottaa huomioon energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettävien vaatimusten puitteista 21. lokakuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/125/EY³ (ekosuunnitteludirektiivi),
- ottaa huomioon sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla 11. toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi)⁴ ja erityisesti sen liitteen I,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2020 antamansa päätöslauselman aiheesta ”kohti kestävämpiä sisämarkkinoita yritysten ja kuluttajien hyväksi”⁵,
- ottaa huomioon 10. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman uudesta kiertotaloutta koskevasta toimintasuunnitelmasta⁶,

¹ EUVL L 136, 22.5.2019, s. 28.

² EUVL L 136, 22.5.2019, s. 1.

³ EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10.

⁴ EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22.

⁵ EUVL C 425, 20.10.2021, s. 10.

⁶ EUVL C 465, 17.11.2021, s. 11.

- ottaa huomioon 4. heinäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman tuotteiden käyttöiän pidentämisestä: kuluttajien ja yritysten saama hyöty¹,
 - ottaa huomioon kysymyksen komissiolle korjauttamisoikeudesta (O-000010/2022 – B9-0010/2022),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 136 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 2 kohdan,
 - ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan päätöslauselmaesityksen,
- A. ottaa huomioon, että parlamentti on painottanut useaan otteeseen², että kuluttajille on tärkeää antaa korjauttamisoikeus keskeisenä osana Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan liittyvää kiertotaloutta koskevaa toimintasuunnitelmaa, koska se edistäisi resurssien tehokkaampaa ja kestävämpää käyttöä, ehkäisisi ja vähentäisi jätteen syntymistä, kannustaisi jakamistaloutteen sekä pidentämään tuotteiden käyttöä ja käyttämään niitä uudelleen ja parantaisi samalla kuluttajien oikeuksia ja hyvinvointia;
- B. ottaa huomioon, että unionin tilaa 2021 koskevassa komission aiekirjeessä³ ilmoitetaan korjauttamisoikeutta koskevasta lainsäädäntöehdotuksesta yhtenä vuoden 2022 keskeisistä aloitteista, ja katsoo, että tämä ehdotus olisi hyväksyttävä koordinoiden sitä tiiviisti siihen liittyvien lainsäädäntöaloitteiden kanssa, kuten kestäviä tuotteita koskevan aloitteen ja kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreää siirtymää varten koskevan aloitteen kanssa, ja toteaa, että kaikkien näiden aloitteiden tavoitteena ovat kestävämmät tuotteet ja kulutusmallit;
- C. ottaa huomioon, että komissio on käynnistänyt 5. huhtikuuta 2022 asti kestävän julkisen kuulemisen tavaroiden kestävästä kuluttamisesta ja niiden korjaamisen ja uudelleenkäytön edistämisestä; ottaa huomioon, että komission tarkoituksena on ehdottaa direktiiviä tavarakauppadirektiivin muuttamisesta ja se harkitsee ehdotusta erilliseksi säädökseksi korjauttamisoikeudesta;
- D. ottaa huomioon, että digitaalista sisältöä koskeva direktiivi ja tavarakauppadirektiivi sisältävät laaja-alaisen kehyksen, joka kattaa kuluttajasopimusoikeuden keskeiset osatekijät, kuten sopimuksenmukaisuutta koskevat vaatimukset ja oikeussuojakeinot siinä tapauksessa, että tavara tai palvelu ei ole sopimuksen mukainen, mukaan lukien säännökset korjaamisesta, vaihtamisesta, digitaalisen sisällön tai digitaalisen palvelun sopimuksen mukaiseksi saattamisesta, hinnanalennuksesta ja sopimuksen purkamisesta sekä ohjeet näiden oikeussuojakeinojen käyttöä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja kaupallisista takuista;
- E. toteaa, että 79 prosenttia EU:n kansalaisista katsoo, että valmistajat olisi velvoitettava helpottamaan digitaalilaitteiden korjaamista tai niiden osien korvaamista; toteaa, että 77 prosenttia EU:n kansalaisista mieluummin korjauttaisi laitteensa kuin vaihtaisi ne; ottaa huomioon, että korjausalan yritykset voivat luoda paikallisia työpaikkoja ja erityisosaamista Euroopassa;

¹ EUVL C 334, 19.9.2018, s. 60.

² Parlamentin 25. marraskuuta 2020 aiheesta ”kohti kestävämpiä sisämarkkinoita yritysten ja kuluttajien hyväksi” antama päätöslauselma ja 10. helmikuuta 2021 uudesta kiertotaloutta koskevasta toimintasuunnitelmasta antama päätöslauselma.

³ Euroopan komissio, Unionin tila 2021 – Aiekirje, 15. syyskuuta 2021.

- F. ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on osoittanut, että on luotava uusia ja kestävämpiä liiketoimintamalleja ja tuettava eurooppalaisia yrityksiä, erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä), mikroyrityksiä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia;
- G. katsoo, että korjauttamisoikeuden antaminen kuluttajille olisi ehdottoman tärkeää, jotta voitaisiin edistää Euroopan teollista siirtymää ja vahvistaa sen häiriönsietokykyä ja avointa strategista riippumattomuutta; katsoo, että korjauttamiskulttuurin kannustaminen tarjoaa taloudellisia ja sosiaalisia mahdollisuuksia yrittämiseen ja työpaikkojen luomiseen; toteaa, että kestävät tuotteet ovat hyödyksi sekä yrityksille että kuluttajille, koska ne lisäävät kestävien tavaroiden kysyntää ja tarjontaa;
- H. toteaa, että on lukuisia tekijöitä, jotka estävät kuluttajia valitsemasta korjauttamista, muun muassa tiedon puute, varaosien puutteellinen saatavuus, puutteellinen standardisointi ja yhteentoimivuus tai tekniset esteet sekä korjauttamisen kustannukset;
- I. toteaa, että sähkö- ja elektroniikkalaiteromu on nopeimmin kasvava jätevirta maailmassa ja että vuonna 2019 elektroniikkajätettä muodostui yli 53 miljoonaa tonnia;
1. korostaa, että tosiasiallinen korjauttamisoikeus edellyttää tuotteen elinkaareen liittyvien näkökohtien huomioon ottamista ja sitä, että kysymystä käsitellään toisiinsa liittyvien eri toimintapolitiikkojen näkökulmasta, kuten tuotesuunnittelun, tuotannon keskeisten eettisten periaatteiden, standardoinnin, kuluttajavalistuksen, mukaan lukien korjattavuutta ja tuotteen elinikää koskevien merkintöjen, jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, sekä kuluttajien oikeuksien ja takuiden ja julkisten hankintojen kannalta;
 2. korostaa, että korjauttamisoikeutta koskevan aloitteen on oltava oikeasuhteinen, näyttöön perustuva ja kustannustehokas ja siinä on otettava tasapainoisesti huomioon kestävyys, kuluttajansuojan ja erittäin kilpailukykyisen sosiaalisen markkinatalouden periaatteet, jotta kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät voivat hyödyntää vihreään siirtymään liittyviä mahdollisuuksia;
 3. korostaa, että tosiasiallisen korjauttamisoikeuden olisi luotava merkittäviä kilpailuetuja eurooppalaisille yrityksille asettamatta niille kohtuutonta taloudellista raskautta ja kannustettava innovointiin ja investoimaan kestäviin teknologioihin ottaen samalla huomioon markkinoiden kehitys ja kuluttajien muuttuvat tarpeet;

Tuotteiden suunnittelu pitkäikäisiksi ja korjattaviksi

4. pitää myönteisenä komission aikomusta hyväksyä kestäviä tuotteita koskeva aloite, jolla tarkistetaan ekosuunnitteludirektiiviä ja ulotetaan sen soveltamisala muihin kuin energiaan liittyviin tuotteisiin;
5. muistuttaa, että vaatimustenmukaisten, kestävien ja turvallisten tuotteiden valmistus on EU:n sisämarkkinoiden keskeinen vahvuus, josta hyötyvät sekä kuluttajat että yritykset; kehottaa komissiota vaatimaan valmistajia suunnittelemaan tuotteensa siten, että ne kestävätkä pidempään, ne voidaan korjata turvallisesti ja niiden osat ovat helposti saatavilla ja poistettavissa;
6. korostaa tarvetta varmistaa, että loppukäyttäjät ja riippumattomat korjauspalvelujen tarjoajat saavat tuotteen odotettua käyttöikää vastaavan ajan käyttöönsä paremmin, kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisin kustannuksin varaosia ja käyttöoppaita;

7. kehottaa komissiota harkitsemaan kestävyyttä ja korjaamista koskevia vaatimusten sisällyttämistä tulevaan ekologista suunnittelua koskevaan direktiiviin, jonka soveltamisala on laajempi; korostaa, että vaatimuksia on analysoitava kunkin tuotteen osalta perusteellisesti sen varmistamiseksi, että valitaan käyttötarkoitukseen parhaiten soveltuva vaatimus, ja toteaa esimerkiksi, että joidenkin tuotteiden osalta modularisointi helpottaa korjaamista ja pidentää tuotteen käyttöikää, kun taas toisten tuotteiden osalta modularisointi tai velvoite varmistaa korjattavuus voi vaarantaa kestävyiden;
8. korostaa, että vuonna 2019 hyväksyttiin erinäisiä ekosuunnitteludirektiivin mukaisia täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla otettiin käyttöön pakollinen ajanjakso varaosien toimittamiselle ja enimmäistoimitusajat sekä komponenttien purkamista ja kokoonpanoa koskevat suunnitteluvaatimukset; kehottaa siksi komissiota ulottamaan tällaisten toimenpiteiden soveltamisalan muihin tuoteluokkiin, myös muihin kuin energiaan liittyviin tuotteisiin, ottaen huomioon niiden erityispiirteet;
9. muistuttaa pitävänsä olennaisen tärkeänä, että kaikki korjausalan toimijat saavat korjausta ja huoltoa koskevia tietoja, jotta kuluttajilla on paremmat mahdollisuudet käyttää korjauspalveluja; painottaa tämän vuoksi, että asianmukaisen korjauttamisoikeuden olisi annettava korjausalan toimijoille, riippumattomat korjaamot mukaan lukien, ja kuluttajille mahdollisuus saada käyttöönsä maksutta tarvittavat korjausta ja huoltoa koskevat tiedot, mukaan lukien tiedot vianmäärittämisalaluista, varaosista, ohjelmistoista ja päivityksistä, joita tarvitaan korjausten ja huollon suorittamiseksi; muistuttaa innovatiivisen liiketoimintaympäristön ja liikesalaisuuksien säilyttämisen merkityksestä;
10. korostaa, että digitaalisia elementtejä sisältäviin tavaroihin on kiinnitettävä erityistä huomiota; korostaa erityisesti, että ohjelmistopäivitykset on asetettava saataville vähimmäisajaksi digitaalista sisältöä koskevan direktiivin mukaisesti; painottaa, että kuluttajille olisi annettava ostohetkellä kaikki päivitysten saatavuutta koskevat tiedot; toteaa lisäksi, että toiminnalliset päivitykset olisi voitava peruuttaa eivätkä ne saa heikentää suorituskykyä; toteaa, että käytäntöjä, joilla korjauttamisoikeutta rajoitetaan perusteettomasti tai jotka johtavat tuotteen vanhenemiseen, voidaan pitää sopimattomina kaupallisina menettelyinä, minkä vuoksi ne voidaan lisätä sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin liitteeseen I;

Korjattavien tuotteiden valintaa koskevien kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisääminen

11. katsoo, että olennaisen tärkeää parantaa tuotteiden korjattavuutta koskevaa kuluttajille tiedottamista, jotta nämä voivat osallistua aktiivisemmin kiertotalouteen; katsoo, että kuluttajille tiedottamisen parantaminen antaisi heille mahdollisuuden tehdä paremmin tietoon perustuvia ostopäätöksiä, mikä voisi ohjata markkinoita tuotteiden korjattavuuden parantamisen suuntaan; pitää siksi myönteisenä ilmoitettua komission aloitetta kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä;
12. korostaa, että kuluttajien olisi saatava myyntipisteessä luotettavaa, selkeää ja helposti ymmärrettävää tietoa tuotteen kestävydestä ja korjattavuudesta, jotta he voivat vertailla ja valita markkinoilla saatavilla olevat kestävimät tuotteet; kehottaa komissiota ehdottamaan yhdenmukaistettuja sääntöjä kuluttajille annettavista tiedoista, kuten muun muassa niistä, jotka koskevat korjattavuuspisteystystä, arvioitua käyttöikää, varaosia, korjauspalveluita ja ajanjaksoa, jonka aikana digitaalisia elementtejä sisältävien tavaroiden ohjelmistopäivityksiä olisi saatavilla, ottaen samalla huomioon kuluttajien

turvallisuutta koskevat vaatimukset; toteaa, että tällaisten tietojen olisi oltava saatavilla ostohetkellä, jotta niistä olisi hyötyä;

13. pyytää lisäksi komissiota varmistamaan, että tuotetiedot perustuvat standardoituihin mittauksiin, esimerkiksi kestävyuden osalta, ja aloittamaan standardien laatimisen, jos niitä ei ole olemassa;
14. korostaa EU-ympäristömerkin keskeistä roolia edistettäessä sellaisten tuotemerkintöjä koskevien toimintamallien käyttöönottoa, joissa kuluttajille välitetään keskeistä tietoa tavaroiden elinkaaresta samalla kun yritysten velvoitteita tasapainotetaan merkittävillä kaupallisilla kannustimilla kuluttajien luottamuksen parantamiseksi; toteaa kuitenkin, että kyseinen merkintäjärjestelmä on vapaaehtoinen;
15. kehottaa komissiota arvioimaan sellaisten valmistajille tarkoitettujen vaatimusten ehdottamista kaikessa uudessa tuotelainsäädännössä ja ekosuunnitteludirektiivin tarkistamisessa, jotka koskevat älykkäiden tuotemerkintäkeinojen kuten QR-koodien ja digitaalisten tuotepassien käyttöön ottamista; kehottaa varmistamaan tasapainon eurooppalaisen digitaalisen tuotepassin kaltaisten aloitteiden kehittämisessä tekemällä tiivistä yhteistyötä teollisuuden ja asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ottaen erityisesti huomioon suhteellisuusperiaatteen ja kiinnittäen erityistä huomiota pk-yritysten tarpeisiin;
16. painottaa, että tuotteita verkossa ja sen ulkopuolella ostavien kuluttajien olisi saatava samantasoiset tiedot ja että jäsenvaltioiden olisi seurattava ja valvottava, että verkossa toimivat myyjät sisällyttävät tarvittavat tiedot verkkosivustoilleen ja tarjotessaan tuotteitaan verkossa toimivilla markkinapaikoilla;
17. kehottaa komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksen, jolla kannustetaan ympäristöystävällisiin julkisiin hankintoihin; katsoo, että uudelleenkäytetyt, korjatut, uudelleenvalmistetut ja kunnostetut sekä muut energia- ja resurssitehokkaat tuotteet ja ratkaisut, jotka minimoivat tuotteiden ja ratkaisujen ympäristövaikutukset koko elinkaaren ajan, ovat oletusarvoinen valinta kaikissa julkisissa hankinnoissa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukaisesti, ja katsoo, että muussa tapauksessa olisi sovellettava ”noudata tai selitä” -periaatetta;
18. kehottaa komissiota ja kansallisia viranomaisia auttamaan ja tukemaan taloudellisesti paikallis- ja alueviranomaisia, yrityksiä ja yhdistyksiä toteuttamaan tuotteiden käyttöiän pidentämistä koskevia kuluttajille suunnattuja tiedotuskampanjoita, erityisesti tarjoamalla luotettavia ja selkeitä tietoja, neuvoja ja palveluja muun muassa huollosta, korjauksesta ja uudelleenkäytöstä;
19. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään taloudellisia kannustimia korjauspalveluille, jotta korjaukset olisivat kuluttajien kannalta helposti toteutettavia ja kiinnostavia;

Kuluttajien oikeuksien ja tavaroiden pidempää käyttöä koskevien takeiden vahvistaminen

20. korostaa, että eurooppalaiset kuluttajat voivat vaatia tavaroidensa korjaamista tai digitaalisen sisällön ja palvelujen saattamista sopimuksenmukaisiksi tavarakauppadirektiivin ja digitaalista sisältöä koskevan direktiivin mukaisesti; korostaa, että vaikka kuluttajilla on tavarakauppadirektiivin mukaisesti oikeus valita viallisten tavaroiden korjauttamisen ja vaihtamisen välillä, korjauttaminen voisi monissa

tapauksissa olla resurssitehokkaampi ja ilmastoneutraalimpi valinta; panee merkille, että kuluttajat valitsevat käytännössä yleensä korjauttamisen sijasta vaihtamisen, mikä voi johtua korkeista korjauskustannuksista; korostaa, että tuotteen vaihtamisen olisi oltava mahdollista, jos kuluttaja ja myyjä niin sopivat, koska korjauttaminen voi viedä liikaa aikaa;

21. pyytää siksi komissiota ehdottamaan korjauttamisoikeutta koskevassa aloitteessaan eri toimenpiteitä, joilla kuluttajia, tuottajia ja kauppiaita pyritään kannustamaan valitsemaan tuotteen korjauttaminen sen vaihtamisen sijaan; korostaa, että tällaisia toimenpiteitä ehdottaessaan komission olisi aina otettava huomioon kuluttajansuojan ja kuluttajien hyvinvoinnin korkein taso;
22. toteaa, että tavarakauppadirektiivin tulevaan uudelleentarkasteluun voisi sisältyä muun muassa toimenpiteitä, joilla pyritään kannustamaan kuluttajia valitsemaan tuotteen korjauttaminen sen vaihtamisen sijaan, kuten velvoite tarjota korvaavaa tuotetta tiettyjen tuotteiden korjaamisen ajaksi; katsoo, että tuotteiden korjauttamisen edistämiseksi olisi tarjottava tiettyjä kannustimia kuluttajille, jotka päättävät mieluummin korjauttaa tuotteet kuin vaihtaa ne; katsoo, että laajennettu takuu voisi kannustaa valitsemaan korjauttamisen vaihtamisen sijaan; toteaa lisäksi, että myyjien olisi aina annettava kuluttajille tietoa tasapuolisesti kaikista saatavilla olevista vaihtoehtoista, mukaan lukien korjauttamisesta ja siihen liittyvistä takuuoikeuksista;
23. kehottaa komissiota tutkimaan mahdollisuutta ottaa käyttöön valmistajan ja myyjän yhteinen vastuumeکانismi, jos tuote ei ole vaatimusten mukainen;
24. panee merkille, että tavarakauppadirektiivin mukaisessa nykyisessä oikeudellisessä kehityksessä säädetään viollisten tavaroiden osalta vain kahden vuoden vähimmäisvastuujasta, ja kannustaa jäsenvaltioita pidentämään sitä; korostaa, että sääntö koskee yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa ja että vain rajallisessa määrässä jäsenvaltioita tämä aika on pidempi; katsoo siksi, että tavarakauppadirektiivin tarkistamisen yhteydessä olisi myös ehdotettava lakisääteisen takuun pidentämistä yli kahteen vuoteen joidenkin tuoteluokkien osalta; panee lisäksi merkille lakisääteisen takuuajan täysimääräisen yhdenmukaistamisen merkityksen;
25. kehottaa komissiota arvioimaan, missä laajuudessa korjauttamisoikeutta voitaisiin ehdottaa, jotta markkinatoimijat voisivat tarjota korjauksia helposti ja kohtuuhintaan myös takuuajan jälkeen;
26. korostaa, että kaikkiin ehdotuksiin olisi liitettävä asianmukainen vaikutustenarviointi, joka sisältää muiden näkökohtien ohella asianmukaiset kustannus-hyötyanalyysit sekä kuluttajien että yritysten kannalta, parhaiden käytäntöjen vertailun kansallisella tasolla ja EU:n ulkopuolisten maiden kanssa sekä määrällisen arvion vaikutuksista kuluttajien yleiseen hyvinvointiin, ympäristöön ja yrityksiin, pk-yritykset mukaan luettuina; pyytää komissiota antamaan tietoja korjauskustannuksista sisämarkkinoilla toimiville EU:n yrityksille; korostaa, että on annettava kaikki asiaankuuluvat tiedot ja ehdotettava myös määrällisiä indikaattoreita mahdollisen tulevan lainsäädännön vaikutusten mittaamiseksi;
27. muistuttaa, että tällä hetkellä ei ole olemassa erityisiä sääntöjä uudelleenvalmistettujen tai kunnostettujen tavaroiden korjauttamisesta; kehottaa komissiota ehdottamaan toimenpiteitä, joilla palkitaan elinkeinonharjoittajia uudelleenvalmistettujen tai kunnostettujen tavaroiden korjauttamismahdollisuuksien tarjoamisesta kuluttajien

luottamuksen lisäämiseksi; kehottaa komissiota harkitsemaan laitteita, kuten käyttömittareita, ja myymättä jääneiden tavaroiden hävittämisen kieltämistä tuotteiden uudelleenkäytön ja korjaamisen helpottamiseksi;

o

o o

28. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.